

TUNTOSARVI

Nro 25 1985

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
Ilmestyy 48 kertaa vuodessa, perjantaisin
Nro 25
11. vuosikerta

JULKAISIJA Näkövammaisten Keskusliitto ry.

PÄÄTOIMITTAJA Orvokki Holopainen
TOIMITTAJA Timo Pietilä

TOIMITUKSEN OSOITE
Näkövammaisten Keskusliitto
Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki
puh. (90)77041/227

SISÄLLYS

Perhekurssilla osanottaja pulaa.....	1
Perhekurssilla lupsakka tunnelma	2
Ukkospuuskat tekivät pahojaan	4
Lukijan palsta.....	5
Kertakäyttövaippa on mainio varuste	14

TUNTOSARVI

23.8.1985

Perhekurssilla osanottaja pulaa

Turussa Ruissalon terveyskylpylässä järjestetty perhekurssi keräsi 20 osanottajaa. Tämä osanottajamäärä oli kurssin onnistumisen kannalta vetäjien mielestä aivan riittävä. Osallistujien haaliminen oli kuitenkin tuottanut vaikeuksia. Vielä viimeisellä viikolla ennen kurssin alkua oli soiteltu ympäriinsä ja houkuteltu ihmisiä tulemaan mukaan kurssille.

Tällainen tilanne on hyvin outo. Perhekurssin tavoitehan on mitä tärkein: perheen yhteenkuuluvuuden lisääminen ja avoimuuden lisääminen. Oliko kurssin ajankohta väärä? Oliko kurssin paikka väärä? Oliko kurssista tiedottaminen puutteellista? Oliko kurssin ohjelmassa jotakin, mikä karsi osanottajia? Siinä muutamia kysymyksiä, joita kannattaa miettiä, sillä miksikään väkisin vedettäväksi kivireeksi ei kursseja kannata järjestää.

Vaikka tässä nyt Turun viikon perään kyselläänkin, on kuitenkin syytä pitää mielessä, että itse kurssi onnistui hyvin. Kurssilaiset olivat tyytyväisiä.

Perhekursilla lupsakka tunnelma

»Lupsakkaasti on viikko mennyt», sanoi yksi kurssilaisista Vilho Sulonen Ulvilasta. » Olen tyytyväinen, vaikka ohjelmaa on ollut ajoittain liikaakin», sanoi puolestaan Helena Erola Rovaniemeltä. »Luova ryhmä oli tosi virkistävä», totesi puolestaan Yrjö Juvonen Joensuusta.

Varsin tyytyväisiä kommentteja siis keräsi Turun kauniissa Ruissalossa järjestetty perhekurssi 4. -9. elokuuta. Vaikka alkumatka Ruissaloon Turun keskustasta onkin rumaa satama-aluetta, risteilee tie viimeiset kilometrit pitkin kaunista, vehmasta merenrantaa. Ruissalon terveyskylpylälle on tosiaan löytynyt osuva tontti.

Perhekursilla oli mukana 20 henkeä ja lisäksi yhdeksän ohjaajaa. 20:stä kurssilaista kahdeksan oli lapsia.

»Kun tavallisessa perheessäkin on ongelmia, niin kuurosokeassa perheessä niitä on vielä enemmän. Jo yksin kommunikointi muiden perheenjäsenten kanssa aiheuttaa tavallisesti vaikeuksia. Täällä yritämme saada perheenjäsenet entistä läheisemmiksi toisilleen», tiivistää kurssin tavoitteen sen vetäjä, johtava aluesihteerit Terhi Pikkujäämsä.

Tätä kurssilaiset sitten tavoittelivat kuuden päivän ajan aamusta iltaan. Ohjelmassa oli keskusteluja, luovaa ryhmää, ulkoilua ym. Koko päivä oli täynnä touhua. Tämä tiivis ohjelma sai sekä kiitosta että moittei-

ta tapaamieni kurssilaisten keskuudessa. Toiset olivat tyytyväisiä siihen, ettei luppoaikaa jäänyt. Toiset taas olisivat halunneet viettää osan ajastaan omin nokkineen. Lisäksi arvosteltiin sitä, että ulkoilulle jäi liian vähän aikaa, kurssiviikon sää kun sattui olemaan kerrassaan mainio. Ulkoilu on kuurosokealle todella tärkeää etenkin tällaisilla kursseilla, joilla on oppaita.

Helena Erola Rovaniemeltä oli ensimmäistä kertaa perheleirillä. Mukanaan Helenalla oli kaksi poikaansa. Hän oli pahoillaan siitä, ettei hänen miehensä päässyt mukaan. Lapissa oli juuri kurssiviikolla lakka-aika ja silloin on lakat poimittava ja kurssit saivat jäädä. Helenan mielestä ohjelmaa oli ihan liiankin kanssa. Aikaa ulkoiluun ei ole jäänyt riittävästi. Helenalla ei Turussa varmasti olisi ajanvietto-ongelmia tullut ilman kurssiakaan, sillä Turku on hänelle tuttu kaupunki. Hän kävi kristillisen kansanopiston Turussa 10 vuotta sitten. Lisäksi hänen siskonsa asuu Turussa. Tyytyväinen Helena kuitenkin vakuutti kurssiin olevansa.

Yrjö Juvonen Joensuusta kritisoi myös ohjelman paljoutta: esimerkiksi ryhmäkeskustelulle oli varattu liian vähän aikaa, puheet jäivät kesken. Hotellia puolestaan Yrjö kiitteli hyväksi. Hyvä oli myös luova ryhmä ja rentoutuminen kurssin parasta antia.

Vilho Sulonen puolestaan kiitteli sitä, että kurssilla edettiin sujuvasti yhdestä ohjelmasta seuraavaan. Kertaakaan ei tarvinnut pysähtyä miettimään mitä seuraavaksi tehtäisiin. Kurssin vetäjät olivat todella paneutuneet miettimään viikon ohjelman etukäteen

niin kuin pitääkin, Vilho kehui.

Näiden myönteisten kommenttien jälkeen on ehkä yllättävää, että perhekurssille ei ollut tulijaruuhkaa. Muutama olisi mahtunut vielä mukaan.

Ukkospuuskat tekivät pahojaan

Jopa yli 30 metriä sekunnissa puhaltanut myrskytuuli aiheutti laajaa tuhoa Suomessa 10. - 11.8. Ukkospuuhurit puhalsivat Kotkasta Jyväskylän pohjoispuolelle ja Oulun ja Tornion välillä kaataen puita, rikkoen puhelin- ja sähkölinjoja sekä irrottaen kattopeltejä. Kokonaistuhot nousevat miljooniin markkoihin. Pahin yksittäinen myrskyvahinko on Lumijoen ja Limingan välillä. Sille myrsky leikkasi kuin viikatteella sileäksi parinkymmenen kilometrin pituisen ja kolme kilometriä leveän aukon.

Kaatuneet puut on nyt korjattava kiireesti pois metsistä, sillä maassa maatessaan ne ovat alttiina sienitaudeille ja sinistymiselle.

Lukijan palsta

Karja-Lohjalla, Päiväkummussa, kuurosokeitten leirillä oli niin mukavaa. Iloa ja riemua riitti, ohjelmat olivat hyviä, ohjaajat ja tulkit erinomaisia ja mukana ilonpidossa ja hauskaa riitti, niin sitä pitääkin. Päivääkään sieltä en antaisi pois, jonka saa viettää teidän kaikkien kanssa. Retkelläkin kävimme bussilla Sammatis-
 sa myös Kaija Salekarin kesämökillä kyläilemässä. Mökki oli kuin nukkekoti punainen ja nätti kaikkine sivurakennuksineen kauniilla ja rauhallisella paikalla ja kauniisti kasvatetut ja hoidetut maat. Kyllä siellä on kuin herran kukkarossa. Silmä oikein todella lepää, kauniita vanhanaikaisia maisemia. Sammatti on muutenkin hyvin kaunista seutua. Siellä on paljon vanhaa kulttuuria ja sitä myös vaalitaan hellästi. Ja Kaijan mökillä oli hilpeät kemut. Risto ja Irma yhdessä pais-
 toivat muurinpohjalettuja ja ne syötiin mansikkahillon kera. Juotiin kahvia ja mehua päälle ja ohjelmaa esitettiin. Ohjelmasta suoriuduttiin kunnialla, jota ei etukäteen voinut arvailla. Kyllä kuurosokeatkin osaavat näytellä, jos vain vähänkin annetaan heille ohjausta. Sitä minä olenkin tässä jo miettinyt, että nyt olisi perustettava oikein näytelmäkerho, sillä kuurosokeatkin nauttivat myös neytelmistä. Heillä on aistia siihen ja onhan se hyvää aivotyötäkin ja meillä on varmasti kykyjä työskentelyyn. Siitä vain kaikki halukkaat miettimään ja ilmoittautumaan, käsi sydämelle. Ja Kaijan

mökiltä lähdettyämme kiersimme bussilla Sammatin museoita katsomassa ja myös kaunista Sammatin pientä kirkkoa ja sen ympärillä kaunista hautausmaata. Kaikki tämä oli niin loistava leiri. Niinkuin sanoin, en päivääkään antaisi niisät hetkistä pois. Kaija on niin herttainen ihminen ja hänellä on paljon äidintunteita. Hän on hyvin hellä kun hän haluaa meitä kaikkia tullessamme ja lähtiessämme pois mökiltä. Yksin sen tuntee jo halaamisen kosketuksesta: hänellä on äidillinen hoiva ja se on tunnepitoista. Ja lopuksi kiitänkin Kaijaa ja Kaijan miestä hyvästä vieraanvaraisuudesta ja hyvää jatkoa tästä eteenpäin.

Terveisin Hilikka Kasurinen.

Kylpylät hyviä lomanviettopaikkoja

Minä tässä Pekka-mieheni kanssa vietin kuusi ihanaa päivää runnin terveyskylpylässä. Paikka on lähellä Iisalmea. Siellä oli paljon eläkeläisiä: juuri kun saavuimme sinne oli sieltä lähdössä pois oululainen eläkeläisryhmä ja uusi samanlainen ryhmä Oulusta tuli tilalle. Aamulla oli tavalliseen tapaan niin kuin yleensä kylpylässä aamusauna ja uinti, jossa kävimme joka aamu, sehän virkistää ja pistää päivän paremmin vetämään. Sen jälkeen oli aamupala ja sitten kiertämään pientä lenkkiä. Tultuamme kävelemästä aloin järjestämään jotakin päivän ohjelmaa itselleni. Sitä ei juuri itsellensä paljon keksi. Auringonoton sää pari päivää

salli, muina päivinä aurinko pilkisti vähän pilven raosta, mutta kylmä ei silti ollut. Sitten kävimme noin kilometrin päässä Neulatammessa luonnonvesihierontaa ottamassa kolme kertaa. Tämä on sellainen laitos ja pato. Se toimii luonnon voimilla. Siinä padossa on sellaisia rakoja, josta vesi ryöppyää kovalla voimalla. Kettingistä pidetään kovasti kiinni ja käännellään ja väännellään vartaloa ja annetaan veden vain hieroa. Kyllä se todella tekeekin hyvää ja parantaa kipeitä paikkoja ja hieroo kireitä jännityspaikkoja pois, pehmentää lihaksia ja tekee hyvän olon. Tämän jälkeen söimme pientä välipalaa, koska meillä oli puolihoito, ruokailu oli vasta illalla kello 17. Joka päivä otimme pienet kauneusunet. Mutta ei niin hyvää, etteikö jotakin puutteellistakin. Minä vilkkaana seuraihmisena en löytänyt itselleni puhekumppania jonka kanssa olisi kuulumisa ja keskusteluja puolin ja toisin vaihtanut, kun kukaan ei osaa viittomakieltä ja huuliostakin tulee muminaa. En kehdannut sanoa oudoille, että tuossa on kynä ja paperia, aloitetaanko keskustelu näin? Katsoin parhaakseni jäädä ilman keskustelukumppania ja olla löhötä tuon ukko-Pekan kanssa. Saunassakin ilmoitin heti ensi kättelyssä, kun päät käänntyivät minuun päin, että jos minun kanssa keskustellaan olen kuuroutunut ja näkövammaisen. Olin todella varmaankin saunanlauteilla kuin mörökölli, vaikka sitä en luonteeltani olekaan.

Kylpylän asioita

Nyt minulla oli aikaa ja halua tutkia Runnin terveyskyl-

pylän vanhaa historiaa. Kävin koluamassa sieltä kirjastosta, jos löytyisi ainesta mitä kirjoittaa Tuntosarveen ja löytyihän sitä vähän, vastaanotolta sain lisää tietoja ja materiaalia. Aloin kirjoittamaan paperille sieltä ja täältä muistiin panoja.

Nämä kokemukset ovat antaneet minulle vähän miettimisen aihetta. Tässä olisi yksi haaste. Lomakylpylässä on kovin hiljaista kaksin, näkökuulo vammaisille ja kuurosokeilla olisi hyvä olla muutama ystävä mukana, jotka osaavat viittomakielen taidon, niin olisi keskustelukumppaneita ja seuranpitoa. Vaikka minulla olikin tuo ukkokulta mukana, niin se ei yksin riitä. Mutta loma on lomaa ja jokainen sen pitää niinkuin haluaa, mutta tietoisena siitä mitä itse olen kokenut sitä mykkäkoulua. Runnin kylpylä on tasaisessa maastossa, ei rappuja ja kaikki käytössä olevat tilat on saman katon alla kiertämällä vain käytäviä pitkin. Yhdet kiertoraput on kyllä olemassa ne vievät aurinkoterassille ja kirjastoon. Siellä on myös tilausaunoja ja asuinhuoneita, mutta palvelutiloissa ja alakerran huoneissa on helppo kulkea. Oikein hyvä paikka lomailuun, suosittelen.

Jatkossa tulee vielä Runnin historiasta Tuntosarville.

Lomaterveiset Hilikka Kasurinen

Runnin hoito ja virkistyspaikka Iisalmessa

Ei loistoa, kultaa, kunniaa, ei maallista mammonaa vaan tahtoo hyvää sieltä saa ja terveyttä alla maan.

Runnin historiaa

Iisalmessa sijaitseva Runnin terveyslähde löydettiin noin kaksisataa vuotta sitten. Jo kauan ennen virallista löytämistä ympäristössä asuvan kansan suussa kulki ihmeellisiä tarinoita lähteen parantavasta voimasta. Kuopion silloinen lääkäri Emanuel Elfvenberg oli 1770-luvulla tarkastusmatkalla Kiurujoen harvaan asutulla seudulla ja tapasi lammaslauman paimenneen. Hänen huomionsa kiintyi lampaitten punoisen ruskeisiin sorkkiin. Vastauksena tiedusteluun paimen kertoi lähellä olevasta lähteestä, joka pulppusi rautavettä ja levitti ruostetta ympäristöön. Kansantaru kertoi jo silloin, että eräs kuuromykkä paimenpoika oli lehmineen kulkenut lähteen ohi ja pysähtynyt siitä juomaan. Oli kuuma kesähelle ja hän joi paljon, kävi pitkäkseen lähteen vierelle ja nukahti. Unta riitti monta tuntia, ja kun paimenpoika vihdoinkin heräsi, oli hänellä sekä kuulo että puhekyky. Tästä kuulivat pian muutkin ja niin alkoi lähteelle vaeltaa sairaita ja rampoja ihmettä odottamaan. Muuan jalkavammainen muutenkin raihnaas mies oli Iisalmelaista herraa veneellä soustaessaan pysähtynyt lähteestä juomaan, huomannut sen veden ihmeen terveelliseksi ja jatkanut lähteellä

käyntejään ja saanut terveytensä takaisin. Saman tapaisia tarinoita Elfvenberg kuuli lukemattomista parantuneista ja todettuaan itse veden hyvin rautapitoiseksi hän tiedotti löydöstään maan ylimmille lääkintäviranomaisille. Veden havaittiin olevan poikkeuksellisen rautapitoista ja vetävän vertoja ulkomaiden kivennäis- ja terveyslähteille. Löydetty lähde päätettiin sen vuoksi saattaa yleiseen tietoisuuteen ja käyttöön. Löytäjä, kunnanlääkäri Elfvenberg asessori -arvoniemellä. Tuohon aikaan Runni sai myös nimensä, se on yksinkertaisesti kansan väännös ruotsinkielestä brunn lähde, kaivo.

Runnin vieraita

Jo kauan ennenkuin tohtori Elfvenberg tiedotti Runnin lähteestä lääkintäviranomaisille, olivat ympäristöseutujen asukkaat käyneet runnilla terveyttä juomassa ja tieto siitä levisi tarinoitten muodossa naapuripitäjiinkin. Turun yliopiston professori Henrik Gabriel Porthan mainitsi Runnin lähteestä v. 1793 - 1794 julkaisussa Tuneldin maantieteenkirjassa. Lähde herätti nyt huomiota myös maan rajojen ulkopuolella ja Runni sai vieraita jopa Venäjältä saakka. Noihin aikoihin lähde oli vielä luonnontilassa. Viaporin entinen kommandantti sittemmin Kuopion läänin kuvärnööri, kenraalimajuri ja vapaaherra Simon Vilhelm, Carpelanin tullessa Runnin omistajaksi hän rakennutti sille nimensä mukaisen komean Vilhelmsdalin kartanon, joka silloin oli lisälmen pitäjän huomatuimpia kartanoita.

Vuosina 1916 - 1934 Runni olikin lähinnä varakkaan väestön, säätyläisten ja liike- sekä virkamiesten kesänviettopaikka. Siellä nähtiin marsalkka Mannerheim sisarineen, Akseli Gallen-Kallela, Jussi ja Ruth Snellman, Väinö Sola, Järnefelt veljekset, Leevi Mädetoja, L. Onerva ja useita muita tunnettuja henkilöitä. Erillaiset laulut, runot ja kirjoitelmat syntyivät Runnilla. Tutkimuksissa 1700-luvun lopulla huomattiin jo Runnin veden suuri rautapitoisuus. Runnin vesi on kristallinkirkasta, mutta raudan makuuta. Vanhojen perinteiden mukaan juodaan Runnin vettä mielummin varhain aamulla tyhjään vatsaan. Vesi otetaan suoran lähteestä ja juodaan mukista tai pillillä pienin kulauksin koska vesi on kylmää.

Runni nykyisin

Runni on ollut lomayhtymän (ent. Maaseudun lomaliitto ry.) omistuksessa vuodesta 1951 lähtien. Tänä aikana Runnia on käytetty ensisijaisesti tavallisen lomaviettopaikkana. Vuosina 1951 - 1972 on Runnilla viettänyt 12.396 väsyntä ihmistä maksuttoman, pirstävällä ohjelmalla varustetun, virkistävän lomaviihon.

Runnilla annetaan erilaista kuntoutushoitoa, valohoitoja, ruostehauteita, hierontaa ja kylpyjä. Runnin lähde, joka on tästä paikasta tehnyt niin kuuluisan pulppuaa edelleen tuntemattomista syvyyksistä rautavettä. Lähteessä ollessaan vesi on kirkasta ja raikas-

ta, mutta oltuaan vähänkin aikaa astiassa se sameenee. Aikojen kuluessa vesi on tuonut mukanaan maan uumanista suuren määrän ruostetta, joka on muodostunut lähteen ympärille kumpareen. Ruostetta käytetään lämpimiin hauteisiin, jotka mukavasti elvyttävät ja parantavat Runnin vieraiden kipeitä jäseniä. Runnille ovat kaikki tervetulleita. Lähteen salaperäinen voima on olemassa. Jokainen voi sen itse todeta tulemalla Runnille ja juomalla tätä vuosisataista ihmevettä.

Tässä vielä yksi runo Runnilta.

Ken on särpi lähtehestä. Ruosteen suuhunsa imaisi. Sille jänteret jyvät. Verisuonet voimalliset. Rampa jos ruosteessa rypesi. Kylpi liejussa hyvässä. Siitä nousi terwehenä. Miesnä uutena sukusi, Ken on kuuro korvaltansa. Se saa kuulon kunnollisen. Ken mykkä murheellinen. Se kuin luotu lukkariksi.

(Poimintoja Runnin vanhasta vieraskirjasta.)

Terveisin Hilikka Kasurinen.

PÄIVÄKUMPUPÄIVÄT

Kyllä oli hieno paikka Karjalohjalla, kun vietimme taas sitä suvileiriä. Oli paljon väkeä ja lokosat oltavat. Mulekin, kulkurille, oli taulu ja niin heino piirros, että sen mä laitan raameihin ja seinälle.

No, siellä oli sitten paljon ohjelmaa. Yksi oli kreikkalainen piiritanssi. Kyllä siinä joka paikka hemppu ja vemppu. Lopuksi juoksivat järjveen vaatteet päällä,

kun liikaa alako kuumiaan. Sinne mä käskin eukonkin hypätä, niin näkis miten järvi tulvii. Ei se uskaltanu mennä, pelkäs muikkuja. No, ei se mitään. Viimeisenä iltana ei se pihkunan haitari kestänyt mun vauhtia. Alako äännellä ihan omiaan. Ei se mitään vielä, mutta sillä reisulla autosta hajos pakoputki. Se alko jo korpeamaan kun kaikki leviää. No, mä korjasin sen haitarin ja pistin auton pöhinät pönttöihin takasin, jotta kuulee muutakin silloin kun mukana on. Joo, näin on pojaat asiat, he!

Mä näin siellä pari nättiä tyttöihmistä ja kysäsin, että jokos oot lukenu puseros? Heh, heh, ne katto mua vähän sen näkösenä kuin mulla olis vintillä vikaa. Kysäisivät mitäs mää oikein tarkoitan. No, mä sanoin, että sitä oletko lukenut montako viirua puserossa on, heh, juu ja tokasin, ettei oo likka vielä heränny. Hauskaa se on välillä kujeillakin. Mökkiryhmä se järjesti hienon yllätyksen ja oli siellä mustalainenkin. Oli kova povaamaan ja muuta hauskuutta järjesti.

Ai juu, mulla olikin tosi kova viuhka parketilla. Kyllä mua valssattiin ja jenkattiin niin, että luultiin jo minun olevan kuittipoikki, vaikka märkähän mä vaan olin. No, ei se mitään, vauhdikkaasta menosta minä aina pidän, ei siinä kerkii pallia lämmittelemään, he he. Tu-lihan siellä altaassa pulikoituakin. Harmi vaan kun unohtui aina onki, katos kun siellä oli vedenneitojakin, vaikka näky siellä joku haikin, joo tosi on, ui veden alla...

Oravatkin kävi tutustumassa aina mun lompakkooni ja nakersivat sitä aina vaan ohkosemmaksi. Eivätkä

ne yhtään huolinu käpyjä, vaikka kävin keräämässä, jäätelöä vaan söivät.

Mun kalliina käsivartena oli etupäässä Pekka. Mä ostan sille ens vuonna perämoottorin, jotta se pääsee sen mäen päälle, missä se asui sen aikaa kun mä ite hikoilin naisten saunan katolla.

Sointu ja ohjaajat vetivät leirin oikein soinnukkaasti. Ei oo paremmasta väliäkään, sillä se oli tosi kiva leiri. Kaikki oli mukavia ja kaikki sujui mukavasti. Paikka oli mukava, ilmat oli mukavia, ruoka mukavaa ja muutenkin meni mukavasti mukavassa paikassa. Joo, ja oli mukava halata. Kiitoksia vielä kerran kaikille ja... mukavaa kesän jatkoa.

Terveisin Ossi Rajala

Kertakäyttövaippa on mainio varuste

»Pitäähän pojan housut saada» -lause merkitsi pojalle pitkään isoksi pojaksi tunnustamista. Ennen pienet pojat kulkivat paidassa kapaloista päästyään. Kapaloiden valtakauden päätyttyä lapset käyttivät sideharsovaippoja, nukkuivat lainehtivissa vuoteissa.

Äidit käyttivät kaiken kekseliäisyytensä kosteuden vastaiseen taisteluun. Pyykkivuoret olivat suunnattomat. Silti iho pepussa punotti; ongelma pyrittiin hoitamaan vaippoja silittämällä ja tekemällä ties mitä.

Vaihda vaippa usein

Kertakäyttövaippa on sodanjälkeisen sukupolven työn helpottaja. Markkinoilla on tällä hetkellä 25 erilaista vaippamerkkiä. Vaipan kanssa käytetään muovista vaippaliinaa ja ns. helppovaipoissa on itsessään jo muovi.

Muovitettu helppovaippa on lapsen päällä kostean, lämpimän kääreen tavoin, ympäri vuorokauden. Vaippaliinallisissa vaipoissa ilmastointia tapahtuu hieman enemmän.

»Keräkäyttövaipat ovat kaikin tavoin hyvä asia», toteaa apulaislääkäri Peter Floman Helsingin yliopistolaisen keskussairaalan lastenklinikalta. »Vaippa täytyy vain muistaa vaihtaa riittävän usein. Aivan pienillä, herkkäihoisilla lapsilla käytetään sideharsovaippaa. Ideana on nimenomaan päästää kosteus ulos. Vaippaihottuman ensihoitona käytetään harsovaippoja. Vain vaikeissa tapauksissa tarvitaan lääkkeitä.»

Lapsen ihon karaistuessa useimmat vanhemmat alkavat pohtia, mikä vaippamerkki olisi heidän perheensä sovelia. Valintaan vaikuttavat mm. vaipan kapalehinta, paikoilleen asettamisen vaivattomuus, pyykinpesuun käytettävissä oleva aika sekä lapsen ihon herkkyys. Useimmat vaipat aiheuttavat silti joskus iho-oireita. Matkalla on joskus pakko pitää vaippaa pitempään ja iho ärtyy. Allergisilla lapsilla oireet korostuvat.

Vaipoista luovutaan useimmiten kaksi- tai kolmi-vuotiaina. Siisteyskasvatusta ei pidä liiaksi kiirehtiä, jokainen lapsi kehittyy omaa tahtiaan. Päiväkodeissa vaippoja vaihdetaan 5 - 7 kertaa päivässä, riippuen

lapsen iästä ja sukupuolesta. Pojat pissaavat usein hieman enemmän.

Vaippoihin kuluu tuhansia markkoja

Elinkeinohallitus on teettänyt markkinakatsauksen kertakäyttövaipoista. Selvityksessä vartailtiin mm. hintaa, kokoa ja imukykyä. Tulokset osoittivat, että vaippojen hinta vaihtelee sen mukaan, ostetaanko vaipat tarjouksista vai normaalihinnalla. Normaalisti 70 penniä maksavan vaipan voi saada tarjouksesta jopa 50 pennillä. Kaupassa tämä tarkoittaa kolmea pakkausta kahden hinnalla.

Päivävaipan keskihinta on 45 penniä. Jos vaipan hinta on alhaisempi, sitä voi pitää edullisena. Yövaipat maksavat noin 64 penniä kappale. Muita edullisempia ovat ns. merkittömät tuotteet. Helppovaipat ovat selvästi muita kalliimpia, 1,41 markkaa kappale.

Lastenvaippojen hinnat ovat silti suhteellisen edulliset ja niitä käytetään vain muutama vuosi. Huomio olisikin ehkä kiinnitettävä vanhusten käyttämiin vaippoihin ja niiden ominaisuuksiin. Vanhusten vaippoja kuluu nykyisin enemmän kuin vauvanvaippoja ja niitä käytetään vuosikymmeniä.

Helsingin Sanomat 12.8.-85